

24. 01. 2014

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30
00023 Valtioneuvosto

LAUSUNTO
16.01.2014

HARE MMM 022500/2009

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYSLUONNOKSEEN UUDEKSI KALASTUSLAIKSI

Yleistä

Suomen Jousimetsästäjien Liitto ry (jäljempänä SJML) on vuonna 1982 perustettu vapaaehtoisorganisaatio, joka

- pyrkii edistämään jousen käyttöä metsästysaseena Suomessa,
- järjestää koulutusta jousiaseen käytöstä metsästyksessä sekä
- toimii asiantuntijatahona jousiaseeseen ja sen metsästys- ja kalastuskäyttöön liittyvissä kysymyksissä.

SJML:n aiemmat lausunnot

Suomen Jousimetsästäjien Liitto ry (jäljempänä SJML) on jo aiemmin ottanut kantaa uuden kalastuslain valmisteluun. SJML:n viimeisin 22.5.2012 päivätty lausunto kalastuslain kokonaisuudistusta koskevaan työryhmämietintöön on liitteenä 1. Lausunnon keskeisenä sisältönä SJML esitti, että 1) jousella kalastaminen tulisi lakiin määritellyksi ja valtakunnallisella viehekortilla sallituksi kalastusmuodoksi, ja että 2) keväinen rauhoitusaika poistettaisiin.

Huomiot hallituksen esitysluonnoksesta uudeksi kalastuslaiksi

Tämä lausunto koskee 4.12.2013 päivättyä luonnosta uudeksi kalastuslaiksi. SJML:n aiempi lausunto (liite 1) ei näyttäisi vaikuttaneen lakiluonnoksen sisältöön. Seuraavassa esitetään huomioita lakiluonnoksesta jousikalastuksen näkökulmasta, sekä kehitysehdotuksia siihen.

1. Jousikalastuksen määritelmä ja pyydysyksikköarvo

Jousikalastus on lakiluonnoksessa edelleen nimeltä mainiten määrittelemättä kalastusmuotona, sisältyen vain sanamuotoon ”atrain, harppuuna tai niihin verrattava terä, koukku tai kärjellä varustettu väline.” Vaikka jousikalastus on kalastusmuotona edelleen suhteellisen harvinainen, on se kuitenkin nykyisin entistä tunnetumpi kalastusmuoto ja sellaisena osa kalastuksen erikoistumiskehitystä. Siksi olisi mielestämme perusteltua mainita kalastusjousi nimeltä tässä kalastusvälineiden listassa. Siis esimerkiksi: ”atrain, kalastusjousi, harppuuna tai niihin verrattava terä, koukku tai kärjellä varustettu väline.”

Lain 41 §:n mukaan pyydysyksikköarvot määritellään maa- ja metsätalousministeriön asetuksella. Lain 42 §:ssä todetaan kalastusoikeuden käytöstä, että oikeus osakaskunnan vesialueen käyttöön määräytyy pyydysyksiköiden perusteella. Siksi olisi tärkeää, että kalastusjousi (jousi ja kalastusnuoli, joka on kytketty siimalla jouseen) saisi paikan pyydysyksiköiden muodostumisessa asetusta laadittaessa. Tämän johdosta osakaskunnat voisivat myydä lupia jousikalastukseen. Kalastusjousi voisi olla 1 pyydysyksikkö.

2. Keväinen rauhoitusaika

Lakiluonnoksen 46 § kieltää jousella kalastamisen vaelluskalavesistöksi määritellyssä joessa, koski- ja virta-alueilla sekä huhtikuun 15. päivän alusta kesäkuun 20. päivän loppuun muissakin vesissä.

Kuten olemme todenneet aiemmassa lausunnossamme, emme näe kalataloudellisia tai biologisia perusteita keväiselle kuturauhoitukselle tuulastuksen ja jousikalastuksen osalta niin kauan, kuin passiiviset pyyntimuodot ovat samoilla vesillä sallittuja samalla ajanjaksolla. Kevätkalastuksessa esimerkiksi rysä- ja verkkopyynti ovat huomattavasti aktiivista jousikalastusta tehokkaampia pyyntimuotoja, eikä alueella harjoitettu jousikalastus voi etenkin näihin suhteutettuna mitenkään vaarantaa paikallista kalakantaa.

Jousikalastusta on perinteisesti harrastettu matalissa, kirkkaissa vesissä, joissa kalat on mahdollista havaita tyyninä aurinkoisina päivinä, tai yöllä tehokkaan lampun valossa. Ammuttavat kalat on myös mahdollista valikoida lajikohtaisesti (tarvittaessa olisi mahdollista tehdä asetuksella rajoituksia esimerkiksi sallittujen kalalajien suhteen). Jousikalastuksen kannalta keväinen kutuaika olisi ylipäätään paras osa kaudesta, kun kalat ovat matalissa vesissä ja siten havaittavissa myös sameammissa vesistöissä. Jousella toteutettu kalastus toisi uuden, merkittävän harrastusmahdollisuuden myös keväiseen luontoon, eikä rantoja pitkin hiljaa liikkuva jousikalastaja rikkoisi luonnon rauhaa tai häiritsisi esimerkiksi lintujen pesintää verkonsaskijaa enempää.

3. Jousikalastus yleiskalastusoikeutena

SJML esittää, että jousikalastus – ja johdonmukaisuuden vuoksi muutkin lakiluonnoksen 46 § 1 momentin 6 kohdassa mainitut kalastusmenetelmät – lisätään kalastuslain 7 §:än viehekalastuksen rinnalle yleiskalastusoikeudeksi ja sisällytetään kalastonhoitomaksuun.

Jousella kalastajat haluavat vastuullisina harrastajina hoitaa lupa-asiansa kuntoon. Lupien saanti on nykyisellään vaikeaa, koska jousikalastuslupia ei ole määritelty

osakaskunnissa. Tilanne on aiheuttanut hämmennystä ja harrastusmahdollisuuksien vähyyttä, kun osakaskuntien edustajat eivät ole osanneet myydä lupia suhteellisen vähän tunnetun kalastusmuodon harrastajille. Edellä mainituista syistä SJML näkee olevan perusteltua sallia jousikalastus valtakunnallisella viehekortilla, kuten muutkin aktiiviset kalastusmuodot.

Valtakunnallisen viehekalastusluvan kautta kertyneet varat tuloutuisivat osaltaan osakaskunnille, edistäen niin valtakunnallista kuin alueellistakin kalataloutta. Jousimetsästäjien määrä Suomessa on 10 000 hengen luokkaa. Jos tästä määrästä esimerkiksi puolet myös kalastaisi jousella vuosittain, kertyisi 35€ kalastonhoitomaksuista tätä kautta 175 000 euron vuosituotto.

Yhteenveto

Edellä mainituin perustein esitämme kalastuslakiluonnoksen 46 § 1 momentin 6 kohdan korjattavaksi seuraavaan muotoon:

6) atrain, kalastusjousi, harppuuna, tai niihin verrattava terä, koukku tai kärjellä varustettu väline sekä kalastus tulta tai valoa käyttäen haavilla vaelluskalavesistöksi määritellyssä joessa, koski- ja virta-alueilla;

Lisäksi esitämme, että kalastuslain 7 § 2 momentti kirjoitetaan muotoon:

Jokaisella kalastonhoitomaksun suorittaneella 18 vuotta täyttäneellä sekä jokaisella alle 18-vuotiaalla on oikeus harjoittaa viehekalastusta, kalastusta atraimella, kalastusjousella, harppuunalla tai niihin verrattavilla terällä, koukulla tai kärjellä varustetulla välineellä sekä kalastaa tulta tai valoa käyttäen haavilla. Kalastonhoitomaksusta ja sen suorittamisesta säädetään 9 luvussa.

Kun lain 41 § tarkoittama asetus aikanaan laaditaan, tulisi kalastusjouselle määrittää pyydysyksikköarvo, joka voisi olla 1 pyydysyksikkö.

SJML hallituksen psta,

Arto Sillanpää
puheenjohtaja
Suomen Jousimetsästäjien Liitto ry
puheenjohtaja@jousimetsastys.fi

LIITE 1 Suomen Jousimetsästäjien Liitto ry:n lausunto kalastuslain kokonaisuudistusta koskevaan työryhmämietintöön, 22.5.2012.

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30
00023 Valtioneuvosto

LAUSUNTO
22.5.2012

LAUSUNTO KALASTUSLAIN KOKONAISUUDISTUSTA KOSKEVAAN TYÖRYHMÄMIETINTÖÖN

Mietinnössä lääninkalastusluvut ja valtion kalastuksenhoitomaksu sulautetaan yhdeksi valtakunnalliseksi viehekortiksi.

Suomen Jousimetsästäjien Liitto ry esittää, että

1. jousella kalastus tulee lakiin määritellyksi ja valtakunnallisella viehekortilla sallituksi kalastusmuodoksi, ja että
2. keväinen rauhoitusaika poistetaan. Nykyisen kalastusasetuksen 12§ 1 mom viimeinen lause poistetaan ja momentti muutetaan esimerkiksi sanamuotoon: "Kalastus atraimella, harppuunalla, jousella tai niihin verrattavalla terällä, koukulla tai kärjellä varustetulla välineellä samoin kuin tulta tai valoa käyttäen haavilla on kielletty lohitaik siikapitoisessa joessa, koskessa ja virtapaikassa. ~~sekä, jollei kalastusalue toisin määrää, huhtikuun 15 päivän alusta kesäkuun 20 päivän loppuun muissakin vesissä. (22.12.1993/1356)~~"

PERUSTELUT

Jousella kalastus on aktiivisena kalastusmuotona verrattavissa viehekalastukseen tai tuulastukseen. Saaliin saaminen jousella vaatii pääsääntöisesti enemmän perehtymistä ja harjoittelua kuin kalan lyöminen atraimella.

Jousella kalastus on valikoiva pyyntimuoto, jossa kala nähdään ennen kuin tehdään päätös kyseisen yksilön pyyntiyrityksestä. Jousella voidaan kalastaa monipuolisesti eri kalalajeja. Jousella kalastettaessa kalaa kohti ammutaan harppuunakärjellä varustettu nuoli, joka on kytketty siimalla jouseen.

1. Jousella kalastajat haluavat vastuullisina harrastajina hoitaa lupa-asiansa kuntoon. Lupien saanti on nykyisellään vaikeaa, koska jousikalastuslupia ei ole yksiköity osakaskunnissa. Tilanne on aiheuttanut hämmennystä ja harrastusmahdollisuuksien vähyyttä, kun osakaskuntien edustajat eivät ole osanneet myydä lupia suhteellisen vähän tunnetun kalastusmuodon harrastajille.

Edellä mainituista syistä on perusteltua sallia jousikalastus valtakunnallisella viehekortilla kuten muutkin aktiiviset kalastusmuodot. Valtakunnallisen viehekalastusluvan kautta kertyneet varat tuloutuisivat osaltaan osakaskunnille, edistäen niin valtakunnallista kuin alueellistakin kalataloutta.

2. Keväiselle kuturauhoitukselle tuulastuksen ja jousikalastuksen osalta ei ole kalataloudellisia tai biologisia perusteita niin kauan kuin passiivisen pyyntimuodot ovat sallittuja samalla ajanjaksolle. Kevätkalastuksessa esimerkiksi rysä- ja verkkopyynti ovat huomattavasti aktiivista jousikalastusta tehokkaampia pyyntimuotoja, eikä alueella harjoitettu jousikalastus vaaranna paikallista kalakantaa.

Jousikalastusta on perinteisesti harrastettu matalissa kirkkaissa vesissä, joissa kalat on mahdollista havaita tyyninä aurinkoisina päivinä tai yöllä tehokkaan lampun valossa. Jousikalastuksen kannalta paras aika olisi keväinen kutuaika, kun kalat ovat matalissa vesissä ja helposti havaittavissa myös sameammissa vesistöissä.

Jousella toteutettu kalastus toisi uuden, merkittävän harrastusmahdollisuuden myös keväiseen luontoon, eikä rantoja pitkin hiljaa liikkuva jousikalastaja riko luonnon rauhaa verkkolaskijaa enempää.

SJML hallituksen psta,

Arto Sillanpää
puheenjohtaja
Suomen Jousimetsästäjien Liitto ry
puheenjohtaja@jousimetsastys.fi